

Schützenstraße 12
58511 Lüdenscheid
Germany

E-Mail: info@wilesco.de
www.wilesco.de

D 10

155 ml

D 9

Achtung: den Kunststoffgriff auf keinen Fall herausziehen!
Caution: do not pull out under no circumstances the plastic handle.
Attention: ne pas retirer le levier en plastique.
Opgelet: trek in geen geval de plastic handgreep uit!
Uppmärksamhet: Dra inte ut plashandtaget under några omständigheter!

Federsicherheitsventil (Wassereinfüllung)
safety valve (filler cap)
soupape de sécurité à ressort (bouchon de remplissage d'eau)
Veiligheidsventiel (water-vullen)
Fjädersäkerhetsventiel (vattenpafyllning)

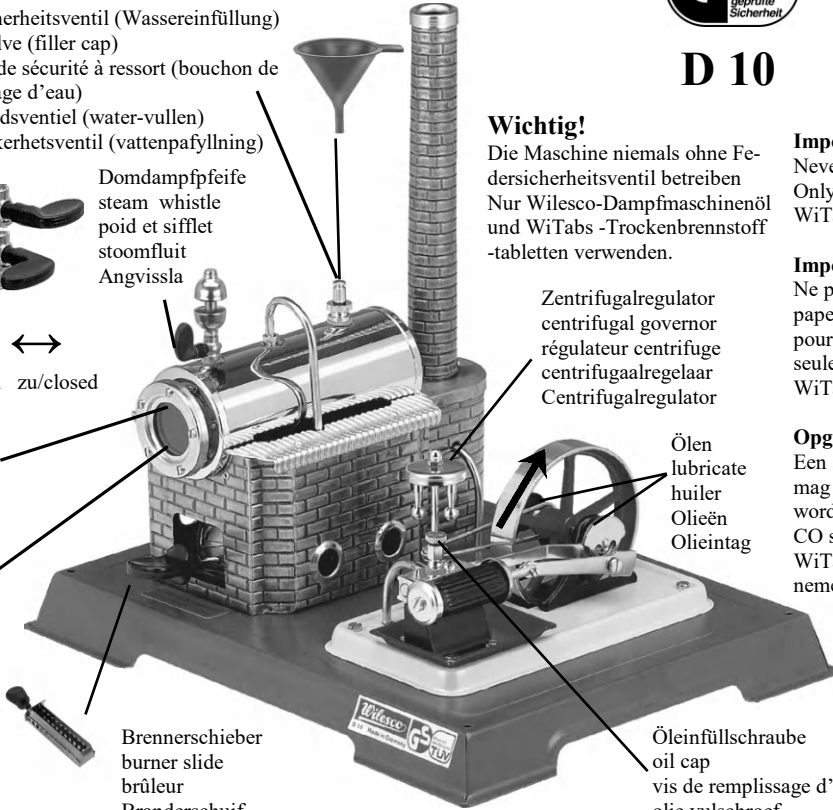

Domdampfpeife
steam whistle
poïd et sifflet
stoomfluit
Angvissla

↕
↔
offen/open zu/closed

Wasserstand Maximum
maximum water level
niveau d'eau maximum
högsta vattennivån

Wasserstand Minimum
minimum water level
niveau d'eau minimum
bij vullen

Wichtig!

Die Maschine niemals ohne Federsicherheitsventil betreiben
Nur Wilesco-Dampfmaschinenöl und WiTabs -Trockenbrennstoff-tabletten verwenden.

Important!

Never operate the engine without safety valve.
Only use WILESCO steam engine oil and WiTabs dry fuel tablets!

Important!

Ne pas faire fonctionner la machine sans soupape de sécurité. Utiliser seulement de l'huile pour machine à vapeur WILESCO. Utiliser seulement des pastilles de combustible sec WiTabs.

Opgelet!

Een stoommachine zonder veiligheidsventiel mag onder geen beding in gebruik genomen worden. De stoommachine alléén met WILESCO stoommachineolie smeren en alléén met WiTabs droge brandstoftabletten in gebruik nemen.

Viktigt!

Använd aldrig anmaskinen utan säkerhetsventilen. Använd endast WILESCO olja.
Använd enbart WiTabs-torrbränsletabletter.

Achtung!
Vor Inbetriebnahme des Dampfmodells diese Bedienungsanleitung genau lesen und beachten:
Wichtige Hinweise und Sicherheitsmaßnahmen zu Ihrer eigenen Sicherheit:

- 1. Aus Gründen der Sicherheit sollten Kinder die Dampfmaschine nur unter Aufsicht von Erwachsenen in Betrieb nehmen (empfohlenes Alter ab 8 Jahre / nicht geeignet für Kinder unter 36 Monaten).** Während des Betriebes der Dampfmaschine und bis zum vollständigen Abkühlen muss das Modell ständig unter Beobachtung stehen.
- Jede Unregelmäßigkeit beim Betrieb der Dampfmaschine darf nur von einem autorisierten Fachhändler oder von der Firma WILESCO selbst beseitigt werden, sonst erlischt jegliche Gewährleistung und Haftung.
- Jede eigenmächtige Veränderung, Reparatur oder Manipulation - abweichend von der Gebrauchsanweisung - führt ebenfalls zum Ausschluss jeglicher Haftung.
- Die unter Dampfdruck stehenden Teile, wie Dampfkessel, Federsicherheitsventil usw. verlassen unser Werk nur nach einer 100%igen Kontrolle. Das Federsicherheitsventil darf nicht manipuliert werden. **Ein Betrieb der Dampfmaschine ohne Federsicherheitsventil ist nicht zulässig.** Das Federsicherheitsventil muss vor jedem Betrieb durch das Zusammendrücken der Feder oder ein kurzes Ziehen an der oberen Ventilstange auf seine Funktion geprüft werden. Sollten sich Kalkrückstände durch kalkhaltiges Wasser am Federsicherheitsventil festgesetzt haben, so ist das Ventil sofort gegen ein Neues auszutauschen.
- Übertemperaturen:** Funktionsbedingt treten am Brennerschieber, Kessel, Kesselgehäuse, Federsicherheitsventil, den Dampfleitungen usw. höhere Temperaturen auf. Vorsicht, nicht berühren! Es besteht Verbrennungsgefahr!
- Schutzmaßnahmen:** Während des Betriebes ist dafür Sorge zu tragen, dass Kinder nicht in bewegliche Maschinenteile greifen.
- Gefahr beim Heizen ohne genügend Wasser im Kessel: Es ist stets darauf zu achten, dass die Dampfmaschine nicht ohne ausreichende Wasserfüllung im Kessel in Betrieb gesetzt wird. Achtung: Beim Nachlegen der WiTabs-Trockenbrennstofftabletten unbedingt das Wasser bis zum Wasserstand-Maximum an der Oberkante des Schauglases nachfüllen. **Der Wasserstand muss in dem Schauglas immer mindestens am unteren Rand sichtbar sein,** da sonst die Lötstellen undicht werden und der Kessel somit zerstört wird. Daraus entstehende Reklamationen, Schäden und Folgeschäden können nicht anerkannt werden. Sollten am Kessel oder an den Armaturen Undichtigkeiten auftreten, aus denen Wasser oder Dampf austritt, so ist die Dampfmaschine sofort außer Betrieb zu setzen (Brennerschieber herausnehmen und die Dampfpeife betätigen). Eine notwendige Reparatur darf nur vom autorisierten Fachmann oder von der Firma WILESCO ausgeführt werden.
- Die Dampfmaschine entspricht der Sicherheitsnorm bzw. den gültigen Gesetzesvorschriften. Jeder Dampfkessel wird mit einer Berstdruck-/Wasserdruckprobe von 5 bar geprüft. Der Betriebsdruck beträgt maximal 1,5 bar.
- Die Bedienungsanleitung ist unbedingt aufzubewahren.**
- Es empfiehlt sich, die stationäre Dampfmaschine auf eine rutschhemmende Oberfläche zu stellen oder z.B. auf einer beschichteten Spanplatte (ca. 16 mm dick) mit vier Holzschrauben (3,5 x 45 mm) zu befestigen. Die Größe der Platte richtet sich u.a. nach der Anzahl von Modellen, welche mit der Dampfmaschine angetrieben werden sollen.

Achtung: Dampfmodell nur mit ausreichendem Abstand zu brennbaren Gegenständen, an einem windstillen Platz und nicht auf temperaturempfindlichen Untergründen betreiben.

Bedienungsanleitung

- Vor der 1. Inbetriebnahme die Dampfpeife auf den Kessel montieren. Beim Einschrauben der Dampfpeife muss der Hebel nach vorne Richtung Wasserstandsglas zeigen (siehe Abbildung, evt. verschiedene Dichtungen unterlegen), damit die Betätigung der Peife ohne Kesselberührung möglich ist. Nicht am Hebel ziehen bzw. herausziehen, sondern nur vorsichtig in Pfeilrichtungen nach links oder rechts drehen.
Hinweis: Mit der Dampfpeife kann man sehr einfach durch Betätigen des Hebels den Druck im Kessel regulieren oder vor dem Ölen prüfen, ob noch Dampfdruck vorhanden ist.
- Wasser einfüllen vor der 1. Inbetriebnahme bzw. nach Abkühlen des Kessels: Das Federsicherheitsventil herausdrehen und mit Hilfe des Trichters den Kessel bis zum Wasserstand-Maximum (oberer Rand des Wasserstandglases) mit möglichst warmem Wasser füllen. Den Trichter beim Wassereinfüllen leicht anheben, damit hier die Luft aus dem Kessel entweichen kann. Nur kalkarmes oder besser kalkfreies Wasser (z.B. destilliertes Wasser) verwenden. Anschließend das Federsicherheitsventil mit Dichtung wieder einschrauben.
- Den Kolben nur ölen, wenn kein Dampfdruck im Kessel vorhanden ist. Zur Kontrolle ist der Hebel der Dampfpeife zu öffnen.** Zum Ölen die Öleinfüllschraube entfernen, ca. 3 - 4 Tropfen WILESCO-Dampfmaschinenöl (Art.-Nr. Z 83) einfüllen und die Ölerschraube mit Dichtung wieder einschrauben und festziehen. Hierbei das Schwungrad mehrmals durchdrehen, damit das Öl angesaugt wird. Bei jeder Brennstofffüllung ölen, damit sich der Kolben nicht festsetzen kann (2-3 Tropfen reichen für ca. 10 Minuten Betriebszeit). Sämtliche Lager und Gelenke leicht ölen. Vor jeder Kesselbefüllung ist ebenfalls durch Öffnen der Dampfpeife zu prüfen, dass sich kein Dampfdruck mehr im Kessel befindet.
- Kondenswasserschale erst bei sichtbarer Dampfentwicklung einschieben, da sich diese sonst wegen der großen Hitzeentwicklung verformen könnte.
- Ausschließlich WiTabs-Trockenbrennstofftabletten in den Brennerschieber hochkant einlegen (nicht mehr als 2 Stück). Anschließend die Tabletten anzünden und den Brennerschieber in die Führungsschiene unter dem Kessel bis zum Anschlag einschieben. Vorsicht: Unbedingt die notwendigen Sicherheitsmaßnahmen für den Umgang mit offenem Feuer treffen und beachten.
Die Flammhöhe und somit die Energiezufuhr kann man während des Betriebs der Dampfmaschine durch leichtes Verschieben (ca. 2 - 3 mm) des Brennerschiebers regulieren. **Wichtig: Nach Beendigung des Heizens den Brennerschieber, während er noch warm ist, also vor dem Abkühlen/Erkalten aus der Führung herausnehmen.** Sonst kann sich der Schieber durch das Verkleben von Brennrückständen festklemmen. Sollte der Brennerschieber einmal festsetzen, kann man diesen dann durch ein leichtes Verkannten nach links/rechts lösen.
Achtung: Die Befuerung mit Trockenbrennstofftabletten erfordert viel Sauerstoff. **Eine gute Belüftung des Zimmers ist daher notwendig!** Tabletten, die nicht restlos abgebrannt sind, wegen der auftretenden Geruchsbelästigung nicht ausblasen, sondern unbedingt ausbrennen lassen. Falls nicht genügend Wasser im Kessel ist, sollte der Brennerschieber

printed 2022

ber auf eine feuerfesten Unterlage gelegt werden und hier die Brennstofftablets restlos abgebrannt werden.

16. Die Kondenswasserschale, die sich unter dem Kamin befindet, muss entleert werden, wenn sie ca. 3/4 voll ist.

17. Nach ca. 5 Minuten Anheizzeit, spätestens, wenn das Federsicherheitsventil selbstständig öffnet, das Schwungrad in Richtung des Pfeils (siehe Abbildung) von Hand anwerfen. Nun können auch verschiedene Antriebsmodelle betrieben werden, welche entweder direkt oder über eine Transmission mit Antriebsspiralen (Z80, Z82, Z825, Z827) verbunden werden.

18. Nach Beendigung des Dampfbetriebes und dem Abkühlen sollte die Dampfmaschine gewartet werden. Noch im Kessel vorhandenes Wasser sollte ausgeschüttet werden. Hierzu das Federsicherheitsventil abschrauben und den Hebel der Dampfpfeife nach rechts oder links stellen (= Position offen). **Vorsicht bei heißem Wasser!** Im Kessel verbleibendes Wasser kann der Funktion nicht schaden, aber evtl. zu Ablagerungen an dem Schauglas führen. Kalkrückstände am Wasserstandsschauglas oder im Kessel **auf keinem Fall mit Essig oder sonstigen stark ätzenden Mitteln entfernen** (Empfehlung: Wileco Entkalker Z84). Eine Rußbildung an der Unterseite des Kessel beeinflusst ebenfalls nicht die Funktion und kann mit einer Bürste entfernt werden. Zum Abschluss das Modell trockenputzen.

Garantie:

19. Alle WILESCO-Dampfmodelle durchlaufen eine Endkontrolle. Bei einem evtl. Fehler können Sie die Dampfmaschine über Ihren Fachhändler oder direkt an uns einbringen. **Wir bitten um Verständnis, dass bereits angeheizte/gebrauchte Modelle nicht gegen neue ausgetauscht werden können.** Die häufigsten Reklamationen sind undichte Dampfkessel. Die Lötnahte werden durch Beheizung ohne ausreichenden Wasserstand zerstört. In solchen Fällen verflüssigt sich das Lötzinn an der Lötnaht tropfenförmig und der Kessel wird undicht. Dies ist ein eindeutiger Beweis, dass der Kessel trockenbeheizt wurde. **Bitte beobachten Sie stets sorgfältig den Wasserstand, da eine Trockenbeheizung jegliche Garantieansprüche ausschließt.**

Umweltschutz wird auch bei uns groß geschrieben. Somit haben Sie die Möglichkeit nach einem langen Dampfmaschinenleben diese und auch die Original-Verpackung an uns zurückzugeben. (Versandkosten werden nicht übernommen.) Alle zurückgesandten Modelle / Verpackungen werden von uns einem fachgerechten Recycling zugeführt.

Technische Änderungen behalten wir uns vor.

WILESCO wünscht Ihnen nun viel Spaß mit Ihrer Dampfmaschine und „Voll Dampf voraus..!“

Attention! Before operating this steam engine model please read and observe thoroughly the operation instructions. Important information and safety precautions for your own safety:

1. **For safety reasons, children should run the steam engine only under supervision of adults (recommended age: from 8 years on, not recommended for children**

under 36 months). During the operation of the steam model until its complete cooling the engine must be under constant observation.

2. Any problems encountered during operation of the engine have to be repaired by a competent and authorised reason or by WILESCO themselves. Otherwise any warranty or liability is void.

3. Any unauthorized change, repair or manipulation to the standard specification will also invalidate the warranty.

4. All parts which are under steam pressure so as boiler, spring loaded safety valve etc. leave our works only after a 100% examination. The spring loaded safety valve must not be manipulated. **The operation of the steam engine without any spring loaded safety valve is not allowed.** The function of the spring loaded valve has to be checked before each operation by pressing the spring or by a small pull on the upper valve rod. If lime residues caused by hard water are visible on the spring loaded safety valve, it has to be replaced immediately.

5. **High temperatures:** The principles on which the engine works mean that the burner slide, boiler, boiler house, the spring loaded safety valve, the steam pipes etc. become very hot. Do not touch in order to avoid the risk of burns.

6. **Safety precautions:** During operation, take care that children do not touch any of the moving parts.

7. **Danger if the boiler is heated without enough water!** Always ensure that there is enough water in the boiler of the steam engine. Caution: When refilling WiTabs dry fuel tablets also refill up to the maximum level (top end of sight glass). **The water must always be visible at least at the lower end of the sight glass,** otherwise the joints become leaking and the boiler will be destroyed. Any resulting claim, damage or consequential

damage cannot be accepted. If the boiler or any steam leading part leak, stop the steam model immediately by removing the burner slide. Any necessary repair should be carried out by authorized staff or at the WILESCO company.

8. The steam engine meets all safety standards and actual regulations. Each boiler has been submitted to a bursting pressure and water test of 5 bar. The operating pressure is maximally 1,5 bar.

9. **Imperatively keep the operating instructions with your steam engine.**

10. We advise you to place the stationary steam engine on a non sliding surface or fix it onto a coated chipboard (approx. 16 mm thick) with 4 woodscrews (3,4 x 45 mm). The size of the board depends on how many models will be run with the steam engine.

Caution: Don't operate the steam model near flammable objects or on temperature-sensitive surfaces. Operation only under windless condition.

Operating instructions

11. Before the first start-up, mount the steam whistle on the boiler. When screwing in the steam whistle, the plastic handle must point forwards towards the sight glass (see illustration, if necessary place different seals underneath) so that the whistle can be operated without touching the boiler. Do not pull or pull out the plastic handle, but only turn it carefully to the left or right in the direction of the arrow.

Note: With the steam whistle it is very easy to regulate the pressure in the boiler by operating the plastic handle or to check whether there is still steam pressure before oiling.

12. Filling with water at the first operation and after cooling of the boiler: Unscrew the spring loaded safety valve and fill the boiler with the funnel up to the water level maximum (upper end of the sight glass), if possible with warm water. Lift the funnel slightly during filling so that the air inside the boiler can escape. Use only deficient in lime water or, even better, water without any lime (e.g. distilled water). Then refit the spring-loaded safety valve with sealing rings.

13. **Oil the piston only when there is no pressure in the boiler. In order to check**

this, operate the steam whistle several times. To oil, remove the oil cap, pour in approx. 3 - 4 drops of Wileco steam engine oil art. no. 00801 and screw the oil cap with seal back in and tighten. 3-4 drops of oil are sufficient for an operating time of abt. 10 minutes. Oil a bit all bearings and linkages. Before refilling the boiler with water, check by operating the steam whistle that there is no pressure in the boiler.

14. Do not push in the condensation tray until steam is visible, otherwise the tray could become deformed due to the high heat effect.

15. Place only original WiTabs dry fuel tablets upright in the burner slide (not more than 2 pcs.) and light them. Push the burner slide into the burner slide guide completely in. **Caution: because of the risk of danger from an open flame, always take the necessary safety precautions.** The flame height and thus the energy supply can be regulated during operation of the steam engine by moving the burner slider slightly (approx. 2 - 3 mm). **Important: After the heating process, remove the burner slide from the guide whilst it is still hot,** otherwise unburnt fuel may cause the slide to stick. If the slide becomes stuck, it can be removed by tilting it slightly to the left or right.

Caution: In order to burn properly, WiTabs dry fuel tablets require a lot of oxygen **That is the reason why during indoor use the room should be well ventilated.** To prevent unpleasant smells, the fuel tablets should burn out - they should not be blown out. If there is not enough water in the boiler, place the burner slide on a fireproof plate until the tablets have completely burnt out.

16. When the condensed water tray under the smoke stack is 3/4 full, it has to be emptied.

17. After approximately 5 minutes or at the latest when the safety valve operates automatically, start the flywheel in the direction of the arrow (see illustration). You can now operate different drive accessories which are connected either directly or through a transmission using flexible drive belts (Z80, Z82, Z825, Z827).

18. After the operation of the steam engine and its cooling, the Engine should be serviced. Pour out the water left in the boiler. For this, unscrew the spring loaded safety valve and set the plastic handle of the steam whistle to the right or left (= position: open). **Be very careful if the water is still hot!** Any water left in the boiler cannot do any harm but might leave deposits on the sight glass. Any lime formation on the sight glass or inside the boiler must not be removed by using vinegar or corrosive agent (advise: Wileco Decalcifier Z84). The building of soot on the bottom side of the boiler does not influence the function and can be removed with a brush. Finally, dry the model with a clean cloth.

Warranty:

19. All WILESCO models are carefully checked before leaving the factory. However if a problem arises you can return the engine to a specialised distributor or directly to WILESCO. We are sure you will understand that models which have already been fired or used cannot be replaced with new ones. The most frequent claims are leaking boilers. The solder will be destroyed if there is not enough water in the boiler. In this case the solder liquefies drop-shaped and the boiler becomes leaking. This is an obvious proof that the boiler was fired without enough water. **Please watch always carefully the water level, because the heating without enough water excludes any warranty claim.**

This steam engine is exclusively meant for the above described function.

Subject to technical change without prior notice.

WILESCO wishes you a good time with your steam engine and „full steam ahead“!

Attention ! Avant la mise en marche de ce modèle d'une machine à vapeur veuillez lire et respecter ce mode d'emploi soigneusement. Remarques importantes et mesures à observer pour votre sécurité.

1. **Pour des raisons de sécurité, les enfants doivent utiliser la machine à vapeur uniquement sous la surveillance d'un adulte (âge conseillé : à partir de 8 ans, non pas recommandé pour enfants en dessous de 36 mois).** Au cours de son fonctionnement et jusqu'à son refroidissement complet, la machine à vapeur doit être constamment sous surveillance.

2. Tout défaut de fonctionnement de la machine à vapeur doit être réparé par un détaillant agréé ou par la société WILESCO elle-même. Dans le cas contraire, aucune garantie et responsabilité ne pourra être prise en considération.

3. Toute modification, réparation ou manipulation de la machine à vapeur non prévue dans le mode d'emploi annule la garantie et responsabilité.

4. Toutes les pièces soumises à la pression comme la chaudière, la soupape de sécurité à ressort, etc. sont vérifiées à 100 % avant de quitter notre usine. La soupape de sécurité à ressort ne doit pas être modifiée. **Ne pas faire fonctionner une machine à vapeur sans soupape de sécurité à ressort.** Vérifier le bon fonctionnement de la soupape de sécurité à ressort avant chaque utilisation de la machine à vapeur en pressant le ressort ou en tirant brièvement la petite barre supérieure de la soupape. Si vous constatez des résidus de calcaire au niveau de la soupape de sécurité dûs à l'utilisation d'eau calcaire, changez immédiatement la soupape.

5. **Températures très élevées :** de par leur fonction, la chaudière, la chaufferie, la soupape de sécurité à ressort, les tuyaux de vapeur, etc. présentent des températures très élevées. Attention : ne pas toucher, risque de brûlure !

6. Mesures de protection : lorsque la machine à vapeur fonctionne, veillez à ce que les enfants ne touchent pas les pièces en mouvement.

7. **Risque de surchauffement lorsqu'il n'y a pas assez d'eau dans la chaudière !** Il faut absolument veiller à ne pas faire marcher la machine à vapeur avec un volume d'eau insuffisant dans la chaudière. Attention : remettre de l'eau dans la chaudière lors du rajout de pastilles de combustible sec WiTabs jusqu'au bord supérieur du verre de niveau d'eau (niveau d'eau maximal). **L'eau doit être toujours visible au moins au bord inférieur du verre de niveau d'eau.** Dans le cas contraire, les soudures risquent de perdre leur étanchéité et la chaudière sera détruite. Les réclamations concernant ce point ne pourront pas être prises en compte, de même que les dégâts et les dommages en résultant. En cas de fuite d'eau ou de vapeur au niveau de la chaudière ou des tuyaux, arrêter immédiatement la machine à vapeur (retirer le brûleur et actionner le sifflet de vapeur). La réparation ne devra être confiée qu'à un spécialiste agréé ou directement à la Société WILESCO.

8. La machine à vapeur est conforme aux normes de sécurité et aux directives légales en vigueur. Chaque chaudière est contrôlée à l'usine avec une pression à l'éclatement et à l'eau de 5 bar. La pression maximale de fonctionnement est de 1,5 bar.

9. **Conserver précieusement le mode d'emploi avec la machine à vapeur.**

10. Il est conseillé de placer la machine à vapeur stationnaire sur une surface antidérapante ou de la fixer sur une plaque revêtue en contreplaqué et d'une épaisseur d'environ 16 mm avec quatre vis à bois (3,5 x 45 mm). La grandeur de la plaque dépend entre autres du nombre de modèles que vous voulez entraîner avec la machine à vapeur.

Ne pas faire tourner la machine à vapeur près des objets inflammables ou sur des surfaces sensibles à la température. Opération uniquement s'il n'y a pas de vent.

Mode d'emploi :

11. Avant la première mise en service, installez le sifflet à vapeur sur la chaudière. Lors du vissage du sifflet à vapeur, le levier doit être orienté vers l'avant, en direction du verre de niveau d'eau (voir illustration, placer éventuellement d'autres joints en dessous), afin que le sifflet à vapeur puisse être actionné sans toucher la chaudière. Ne tirez pas ou ne sortez pas le levier, mais tournez-le seulement avec précaution vers la gauche ou la droite dans le sens de la flèche.

Remarque : avec le sifflet une activation du levier permet facilement de remédier à une suppression de la chaudière ou de vérifier si la chaudière est encore sous pression avant de remettre de huile lubrifiant.

12. Remplir de l'eau au premier fonctionnement ou après refroidissement de la chaudière: Dévissez la soupape de sécurité à ressort et remplissez à l'aide de l'entonnoir la chaudière avec de l'eau chaude jusqu'au maximum (bord supérieur du verre de niveau d'eau). Soulevez légèrement l'entonnoir lors du remplissage d'eau afin que l'air puisse s'échapper de la chaudière. Utiliser uniquement de l'eau à faible teneur en calcaire ou, ce que est préférable, de l'eau sans calcaire (par exemple de l'eau distillée). Ensuite revisser la soupape avec le joint.

13. **Lubrifier le piston seulement lorsqu'il n'y a plus de pression dans la chaudière. Pour s'en assurer, actionner plusieurs fois le levier du sifflet à vapeur.** Pour le lubrifier, retirez la vis de remplissage d'huile, versez environ 3 à 4 gouttes d'huile pour machine à vapeur WileSCO, réf. 00801, puis revissez la vis de remplissage d'huile avec le joint et serrez-la. 3 à 4 gouttes d'huile suffisent pour une durée d'opération de 10 à 15 minutes environ. Lubrifier également tous les paliers et joints. Avant chaque remplissage de la chaudière, vérifiez que la chaudière ne soit plus sous pression par actionnant le levier du sifflet à vapeur.

14. N'enfonchez pas le bac de condensation jusqu'à ce que de la vapeur soit visible, sinon le bac pourrait se déformer en raison de l'effet de chaleur élevé.

15. Insérez uniquement les comprimés de combustible sec WiTabs dans le coulisseau du brûleur en sens vertical (pas plus que deux pastilles). Allumez ensuite les comprimés et poussez le coulisseau du brûleur dans le rail de guidage sous la chaudière jusqu'à la butée. **Attention : prenez toutes les mesures de sécurité nécessaires pour la manipulation du feu et respectez-les.** La hauteur de la flamme et donc l'alimentation en

énergie peuvent être réglées pendant le fonctionnement de la machine à vapeur en déplaçant légèrement le coulisseau du brûleur (environ 2 à 3 mm). **Important : lorsque la chauffe est terminée, retirez le brûleur du rail pendant qu'il est encore chaud, avant son refroidissement.** Dans le cas contraire, le brûleur peut rester collé à cause de résidus de combustible. Si le brûleur est collé, débloquez-le par bougeant de droite à gauche.

Attention : La combustion des comprimés de combustible sec demande beaucoup d'oxygène. **Une bonne aération de l'espace est donc nécessaire.** Laissez les morceaux de combustible pas entièrement brûlés se consumer jusqu'au bout. Ne pas les éteindre en soufflant dessus pour éviter une mauvaise odeur qui s'en dégagerait. S'il n'y a plus assez d'eau dans la chaudière, enlevez le brûleur et posez-le sur une base résistant au feu afin que le combustible se brûle complètement.

16. Le réservoir d'eau de condensation situé sous la cheminée doit être vidé lorsqu'il est rempli environ aux 3/4.

17. Après une période de préchauffage d'environ 5 minutes, au plus tard lorsque la soupape de sécurité à ressort s'ouvre automatiquement, mettez le volant d'inertie en marche dans le sens de la flèche (voir illustration). Il est maintenant possible d'utiliser différents maquettes d'entraînement, qui sont connectées soit directement, soit par une transmission avec des spirales d'entraînement (Z80, Z82, Z825, Z827).

18. Après l'utilisation de la machine à vapeur et son refroidissement, il est nécessaire de l'entretenir. Videz l'eau restant dans la chaudière : dévissez la soupape de sécurité à ressort et déplacez le levier du sifflet à vapeur à dôme vers la droite ou la gauche (= position : ouvert). **Attention à l'eau brûlante !** De l'eau restant dans la chaudière ne va pas l'endommager, mais peut produire des dépôts calcaires sur le verre de niveau d'eau. **N'utilisez jamais de vinaigre ou tout autre produit corrosif pour enlever des dépôts de calcaire sur la vitre de niveau d'eau ou dans la chaudière.** Nous vous conseillons d'utiliser un dissolvant de calcaire n'attaquant pas le laiton ou les soudures, comme WileSCO ref. 01050. La formation de saie sur la partie inférieure de la chaudière n'a aucune influence sur sa fonction et peut être enlevée avec une brosse. Enfin, essayez la machine à vapeur.

Garantie :

19. Toutes les machines à vapeur WILESCO sont soumises à un contrôle final. Si toutefois vous constatez un défaut, vous pouvez rapporter la machine à vapeur à votre détaillant ou nous la retourner directement. **Il n'est pas possible d'échanger des modèles ayant déjà été utilisés ou mis en chauffe contre des neufs, et nous vous prions d'en comprendre les raisons.** Les réclamations les plus courantes concernent des chaudières présentant des fuites. La soudure est détruite lors de la chauffe avec un volume d'eau insuffisant dans la chaudière. Dans ce cas, la soudure se liquéfie en forme de gouttes au niveau de la soudure et la chaudière n'est plus étanche. Ceci est une preuve évidente que la chaudière a été chauffée avec trop peu d'eau. **Veillez donc à toujours bien vérifier le niveau d'eau, car aucune garantie ne pourra être prise en compte si la machine a été chauffée avec un volume d'eau insuffisant dans la chaudière.**

Nous nous réservons le droit d'apporter des modifications techniques.

WILESCO vous souhaite un excellent divertissement "à toute vapeur" !

Let op! Wilt u voor het in gebruik nemen van de stoommachine, de handleiding goed doorlezen en de aanwijzingen nauwkeurig opvolgen. Belangrijke aanwijzingen en veiligheidsmaatregelen voor uw eigen veiligheid:

1. Uit veiligheidsoverwegingen mogen kinderen (minimale leeftijd vanaf 8 jaar, niet geschikt voor kinderen onder de 36 maanden) de stoommachine alleen onder toezicht van volwassenen in gebruik nemen. Tijdens het gebruik van de stoommachine en de volledige afkoeling moet de stoommachine voortdurend onder toezicht van VOLWASSENEN staan.

2. Iedere afwijking of onregelmatige werking tijdens het gebruik van de stoommachine mag alleen door een erkende specialzaak of door de WILESCO importeur zelf verholpen worden, anders vervalt het recht op de garantie en aansprakelijkheid.

3. Eigenhandige veranderingen, reparaties en/of manipulatie in afwijking van deze handleiding resulteert in uitsluiting van alle aansprakelijkheid en recht op garantie.

4. De onder stoomdruk staande onderdelen, zoals stoomketel, veiligheidsventiel met veer "ook wel overdrukventiel genoemd" enz., verlaten onze fabriek alleen na een controle van 100%. Het veiligheidsventiel mag niet gemanipuleerd worden. **Het gebruik van de stoommachine zonder veiligheidsventiel is verboden.** Het veiligheidsventiel moet voor ieder gebruik gecontroleerd worden, dit doet u door het in drukken van de veer of even trekken aan de bovenkant van de ventielstang en het weer los te laten, dan moet het vanzelf terug schieten. Indien kalkresten door kalkhoudend water zich afgezet hebben op het veiligheidsventiel of andere gebreken optreden, moet het veiligheidsventiel direct vervangen worden.

5. **Hoge temperaturen:** het functioneren van de stoommachine brengt met zich mee, dat onderdelen heet zijn, zoals bij de branderschuif, ketel, het ketelhuis, veiligheidsventiel, stoomfluit de stoomleidingen enz.. **Pas op hoge temperaturen,** niet met blote handen aanraken! Er bestaat gevaar voor verbranding!

6. Voorzorgsmaatregelen: tijdens het werken met de stoommachine dient u erop te letten dat kinderen niet in bewegende machinedelen kunnen grijpen. Bij het afblazen van de stoom en of het onverwacht opgaan van het veiligheidsventiel kan de hete stoom verbranding veroorzaken, houdt kinderen op afstand.

7. Gevaar voor het droogkoken, indien er niet genoeg water in de ketel is kan de ketel droogkoken! De ketel mag **alleen** opgestookt worden als deze goed gevuld is met water, d.w.z. **het waterniveau mag niet onder de onderste rand van het peilglas komen.** Indien hier niet op gelet wordt, gaat de ketel stuk en zullen lekkages ontstaan bij de soldeermaten.

Let op! Wanneer u de brandstoflade weer gaat vullen of navullen met de WiTabs droge brandstoftabletten, dient u iedere keer de ketel maximaal met water te vullen, tot aan de bovenrand van het peilglas. **Elke schade en volgschade ontstaan door droogkoken kunnen niet verhaald worden en valt niet onder de garantie.** Wanneer door onzorgvuldig gebruik lekken optreden, waaruit water of stoom komt, dient u direct de brandstoflade uit de stoommachine trekken en met de stoomfluit de druk van de ketel te verlagen. De noodzakelijke reparatie kan alleen door een vakman of door de WileSCO-importeur uitgevoerd worden.

8. De stoommachine voldoet aan de wettelijke veiligheidsnormen. Iedere stoomketel wordt uitvoerig getest, de ketel wordt gevuld met water en afgeperst tot een druk van 5 Bar. Pas als de ketel deze test goed heeft doorstaan, wordt hij gemonteerd in het ketelhuis. De werkdruk bedraagt maximaal 1,5 Bar.

9. **Bewaar de handleiding goed zodat u deze later weer kunt raadplegen.**

10. Wij raden u aan de stationaire stoommachine op een stroef oppervlak te plaatsen of op een plaat te monteren, bijv. op een spaanplaat met coating (ca. 16 mm dik) te bevestigen met vier houtschroeven (3,5 x 45 mm). De grootte van de plaat is afhankelijk van het aantal modellen die met de stoommachine aangedreven gaan worden.

Let op! De stoommachine altijd buiten bereik van brandbare stoffen en voorwerpen laten werken, de stoommachine op een windstille plek, en op een hitte bestendig oppervlak in gebruik nemen.

Gebruiksaanwijzing.

11. Monteer vóór de eerste inbedrijfstelling de stoomfluit op de ketel. Bij het monteren van de stoomfluit moet de hendel naar voren wijzen in de richting van het peilglas (zie afbeelding), dit kunt u doen door eventueel meerdere afdichtingen onder de fluit plaatsen, zodat de stoomfluit kan worden bediend zonder de ketel aan te raken. Zet tijdens het monteren van de fluit op de ketel geen kracht op de hendel, maar draai alleen aan de fluit. Voor gebruik de handel voorzichtig naar links of naar rechts draaien in de richting van de pijl, zie de afbeelding.

Aanwijzing: door de handel van de stoomfluit open te draaien kunt u makkelijk de druk in de ketel regelen, of testen of de stoomdruk weg is voor het smeren van de cilinder.

12. **Het vullen van de ketel:** om de ketel te vullen draait u het veiligheidsventiel uit de ketel, en met behulp van de bijgeleverde trechter de ketel maximaal met water vullen (dit is tot de bovenkant van het peilglas), liefst met warm water, dit verkort de opwarmtijd. Tijdens het vullen de trechter een klein beetje oplichten, waardoor de lucht uit de ketel kan ontsnappen. Alleen kalkarm water gebruiken; als dit niet voorhanden is, raden wij u gedistilleerd water aan. Tot slot de veerveiligheid (overdrukventiel) met afdichting in de ketel schroeven.

13. **Belangrijk: voor het smeren moet de stoom uit de ketel zijn, dit doet u door de stoom d.m.v. stoomfluit te laten ontsnappen.** Voor het smeren van de cilinders, de vulschroef van het oliereservoir losdraaien, en met ca. 3 - 4 druppels WileSCO stoommachine-olie art.nr. 00801, het oliereservoir vullen, tijdens het vullen het vliegwielt even draaien, zodat de olie naar binnen gezogen kan worden, daarna de olie-vulschroef met pakking terugplaatsen en vastdraaien. (Let op normale smerolie is niet geschikt voor stoommachines). Iedere keer als de brandstoflade bijgevoerd moet worden dient u te smeren zodat de cilinders niet kunnen vastlopen (3 à 4 druppels olie zijn voldoende voor ca 10 tot 15 minuten looptijd). Alle lagers en bewegende delen moeten ook licht worden gesmeerd. Aanwijzing: wanneer de ketel met watergevoerd moet worden, eerst d.m.v. de stoomfluit de stoom uit de ketel laten ontsnappen. Als er in de cilinder dikke olieresten aanwezig zijn kunnen deze verwijderd worden met een wattenstaaf.

14. Let Op! U dient het condenswaterbakje voor het condenswater eerst bij zichtbare condens ontwikkeling, in de houder te schuiven.

Wanneer u dit te vroeg doet kan het opvang-bakje door te hoge temperatuur vervormen.

15. Uitsluitend WiTabs-Brandstofblokjes gebruiken, leg deze op de zijkant in de brandstoflade, (niet meer dan 2 stuks). Daarna de blokjes aansteken en de branderschuif geheel tot aan de aanslag in de brandstoflade-geleider onder de ketel plaatsen. Pas op: de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen voor het werken met open vuur treffen en in acht nemen. De lucht-toevoer en daarmee vlamhoogte kan tijdens de werking van de stoommachine worden geregeld door de branderschuif iets te verschuiven (ca. 2 - 3 mm). **Belangrijk: Na beëindiging van het stoken de brandstoflade, terwijl deze nog warm is, dus voor het afkoelen, uit de geleiding nemen en op een vuurvaste ondergrond leggen om af te koelen, anders blijft de schuif vastzitten door achterblijvende brandstofresten.** Als de brandstoflade toch komt vast te zitten, kunt u deze losmaken door de brandstoflade licht te wrikken, naar links/rechts bewegen.

Let op: het stoken met brandstofblokjes vraagt veel zuurstof, een goede ventilatie van de kamer is derhalve noodzakelijk! Blokjes die niet helemaal opgebrand zijn, niet uitblazen vanwege de stank, maar helemaal laten opbranden. Indien niet voldoende water in de ketel zit, moet de brandstoflade op een vuurvaste ondergrond gelegd worden (bijv. een tegel of een vuurvast plaatje) en dan de brandstoftabletten helemaal laten opbranden.

16. Wanneer het lekbakje onder de schoorsteen voor 3/4 gevuld is met condenswater

moet dit geleegd worden.

17. Na ca. 5 minuten opwarmtijd, uiterlijk wanneer de veerveiligheid open gaat en stoom laat ontsnappen, het vliegwiel aan in richting van de pijl (zie afbeelding). Nu kunnen verschillende aandrijfmodellen gekoppeld en aangedreven worden, rechtstreeks, of d.m.v. een transmissie-as met behulp van aandrijfspiralen. Artikelnummer van de aandrijfspiralen zijn: Z80, Z82, Z825, Z827.

18. Na beëindiging van het stoombedrijf en het afkoelen, moet de machine onderhouden worden. Het water dat nog in de ketel aanwezig is, moet eruit worden gegoten. Om dit te doen, schroeft u het veiligheidsventiel los en zet u de hendel van de stoomfluit naar boven (= stand: open) houdt de machine ondersteboven en laat de ketel leeglopen. **Pas op "heet water"**. Het water dat nog achterblijft in de ketel kan geen kwaad, maar kan kalkaanslag op het peilglas en de binnenkant van de ketel veroorzaken. De kalkaanslag mag in geen geval verwijderd worden met azijn of een etsend oplosmiddel. U kunt de kalkaanslag verwijderen door gebruik te maken van de Wileco ontkalker voor ketels Art.nr. 01050

De roetaanslag aan de onderkant van de ketel is niet schadelijk en kan met een borstel verwijderd worden. Als laatste nog even de machine goed droogpoetsen.

Garantie:

19. Alle WILESCO-Stoommachines worden zorgvuldig gecontroleerd en doorlopen een grondige eindcontrole. Als er toch nog een gebrek optreedt zullen wij behulpzaam zijn bij eventuele reparatie. U kunt de stoommachine dan rechtstreeks naar de dealer of importeur zenden. **Wij vragen begrip voor het feit dat al gestoekte en/of gebruikte modellen helaas niet omgeuild kunnen worden voor nieuwe modellen.** Een veel voorkomende klacht is helaas de lekkende stoomketel, dit wordt veroorzaakt door het feit dat gestookt is met te weinig water in de ketel. Het zogenaamde "droogkoken" waardoor de soldeerverbinding van de ketel gaat vloeien en druppelvormig wordt. **Dit is het bewijs dat de ketel drooggestookt is, waarop onder geen beding garantie gegeven wordt. "Nogmaals: wilt u ten alle tijde het waterpeil in de ketel goed in de gaten houden".**

Wij houden ons het recht voor technische veranderingen door te voeren.

Dank voor uw aandacht, wij wensen u veel plezier met deze mooie stoommachine.

En nuaan de slag!

Obs!

Läs ångmaskinens anvisningar noggrant och notera: **Innan du använder ångmaskinen, läs och följ bruksanvisningen noga.** Viktiga anvisningar och säkerhetsåtgärder för din egen säkerhet:

1. Av säkerhetsskäl bör barn endast använda maskinen under uppsikt av vuxna (rekommenderad ålder från 8 år / ej lämplig för barn under 36 månader). Ångmaskinen måste alltid hållas under uppsikt vid drift och tills den har svalnat helt.
2. Eventuella driftstörningar får endast åtgärdas av auktoriserad fackman eller av WILESCO – i annat fall upphör garantin och ansvaret att gälla.
3. Vid förändringar, reparationer och manipulationer som utförs på egen hand – och avviker från bruksanvisningen – upphör all garanti att gälla.
4. Delar som står under ångtryck, t.ex. ångpanna och fjädersäkerhetsventil, har genomgått en 100-procentig kontroll före leverans. Fjädersäkerhetsventilen får inte manipuleras. **Ångmaskinen får inte användas utan fjädersäkerhetsventil.** Före varje användning måste fjädersäkerhetsventilens funktion kontrolleras (genom att du trycker ihop fjädern eller drar kort i den övre ventilstängningen). Om kalkrester från kalkhaltigt vatten har avlagrats på fjädersäkerhetsventilen, måste denna genast bytas ut mot en ny.

5. För hög temperatur: När ångmaskinen är igång blir slidplattan, pannan, pannhuset, fjädersäkerhetsventilen, ångledningarna osv. heta. Berör ej dessa! Risk för brännskada!

6. Skyddsåtgärder: Se under drift till att barn inte berör rörliga maskindelar.

7. Uppvärmning är farligt om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan. Kontrollera alltid att det finns tillräckligt med vatten innan du startar ångmaskinen. Obs: När man använder WiTabs torrbränsletabletter måste det finnas maximal mängd vatten (övre kanten av vattenståndsglas) i pannan. **Vattennivån måste alltid vara synlig upp till minst den nedre kanten av glaset, annars försvagas lödställenas**

tätning och pannan går sönder. Reklamation, skada och följdskada som uppstår pga. detta beaktas ej. Vid läckor i ångpannan eller vid armaturerna som leder till att vatten eller ånga träder ut, måste ångmaskinen genast stängas av (ta ur brännarsliden och använd ångvisslan). Nödvändiga reparationer får endast utföras av auktoriserad fackpersonal eller WILESCO.

8. Ångmaskinen uppfyller gällande säkerhetskrav och föreskrifter. Alla ångpannor kontrolleras med ett spräng-/vattentryck på 5 bar. Drifttrycket är högst 1,5 bar.

9. **Det är väldigt viktigt att bruksanvisningen finns tillgänglig vid varje användningstillfälle.**

10. Placera ångmaskinen på ett halkfritt underlag eller till exempel på en spånplatta (ca 16 mm) med ett lämpligt yttskikt. Fäst ångmaskinen med fyra träskruvar (3,5 x 45 mm).

Anpassa storleken på plattan efter hur många modeller du vill använda tillsammans med ångmaskinen.

Observera: Ångmaskinen måste ha tillräckligt avstånd från brännbara föremål och får inte stå på temperaturkänsliga underlag och det måste vara vindstilla.

Bruksanvisning

11. Montere vóór de eerste inbedrijfstelling de stoomfluit op de ketel. Bij het monteren van de stoomfluit moet de hendel naar voren wijzen in de richting van het peilglas (zie afbeelding), dit kunt u doen door eventueel meerdere afdichtingen onder de fluit plaats(en), zodat de stoomfluit kan worden bediend zonder de ketel aan te raken. Zet tijdens het monteren van de fluit op de ketel geen kracht op de hendel, maar draai alleen aan de fluit. Voor gebruik de handel voorzichtig naar links of naar rechts draaien in de richting van de pijl, zie de afbeelding.

Aanwijzing: door de handel van de stoomfluit open te draaien kunt u makkelijk de druk in de ketel regelen, of testen of de stoomdruk weg is voor het smeren van de cilinder.

12. Vullen met water vóór de eerste inbedrijfstelling of nadat de ketel is afgekoeld: om de ketel te vullen draait u het veiligheidsventiel uit de ketel, en met behulp van de bijgeleverde trechter de ketel maximaal met water vullen (dit is tot de bovenkant van het peilglas), liefst met warm water, dit verkort de opwarmtijd. Tijdens het vullen de trechter een klein beetje oplichten, waardoor de lucht uit de ketel kan ontsnappen. Alleen kalkarm water gebruiken; als dit niet voorhanden is, raden wij u gedistilleerd water aan. Tot slot de veerveiligheid (overdrukventiel) met afdichting in de ketel schroeven.

13. **Slåpp ut ångan med hjälp av ångvisslan innan du påbörjar smörjning.** Sedan kan du skruva loss oljepåfyllningsskruven och fylla på WILESCO ångmaskinsolja (art.nr Z 83). Snurra svånghjulet flera varv, så att oljan tas upp. Smörj maskinen vid varje bränslepåfyllning, så att kolven inte kan fastna (2–3 droppar olja räcker till ca 10 minuters drift). Smörj alla lager och länkar lätt. Innan pannan fylls på ska man också kontrollera att det inte är något ångtryck kvar i ångpannan, genom att öppna ångvisslan flera gånger.

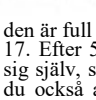
14. OBSERVERA: Skjut inte in kondensbrickan förrän ånga syns. Annars kan brickan deformeras av den höga värmen.

15. Sätt endast WiTabs torrbränsletabletter på kanten av brännarens slid (högst 2 bitar). Tänd sedan tabletterna och skjut in brännaren i styrskenan under pannan tills den när änden. **Obs! Vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder för hantering med öppen eld.** Flammhöjden och därmed energitillförseln kan regleras under drift av ångmaskinen genom att flytta brännareglaget något (ca 2-3 mm).

Viktigt! När uppvärmningen är färdig ska bränslelådan dras ut medan den fortfarande är varm – alltså innan den har svalnat. I annat fall kan lådan fastna genom att bränslerester klibbar fast. Om bränslelådan någon gång skulle fastna är det lätt att lossa den genom att föra den fram och tillbaka i sidled (höger/vänster).

Obs! Eldning med torrbränsletabletter kräver mycket syre. Därför är det viktigt att rummet har god ventilation! Tabletter som inte är helt förbrukade avger en viss lukt och ska ej blåsas ut utan förbrännas helt. Om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan ska bränslelådan ställas på ett eldfast underlag och bränsletabletterna förbrännas helt.

16. Kondensvattenskålen, som sitter under kaminen, måste tömmas när den är full till 3/4.

17. Efter 5 minuters uppvärmningstid, senast när fjädersäkerhetsventilen öppnas av sig själv, startar du svånghjulet för hand (i pilens riktning på illustrationen). Nu kan du också använda olika drivmodeller som är anslutna antingen direkt eller via en transmission med drivspiraler (Z80, Z82, Z825, Z827).

18. När ångmaskinen har tagits ur drift och svalnat ska den underhållas. Töm ur vatten som finns kvar i ångpannan. Lossa på fjädersäkerhetsventilen och öppna ångvisslan (se illustration) och ta bort alla lösa delar på maskinen innan du vänder på den. Se upp för hett vatten! Vatten som är kvar i pannan kan inte skada funktionen, men ev. leda till avlagringar på kontrollfönstret. Avlägsna aldrig kalkrester på kontrollfönstret eller i pannan med ättika eller andra starkt frätande medel (Rekommendation: Wileco avkalkare Z84). Sotbildning på undersidan av pannan påverkar heller inte funktionen och kan tas bort med en borste. Torka slutligen maskinen helt torr.

Garanti:

19. Alla WILESCO-ångmaskiner genomgår en slutkontroll. Om ett fel skulle uppstå kan Du skicka ångmaskinen till oss direkt eller via en fackman. **Vi ber om förstelse för att uppvärmda/begagnade modeller inte kan bytas ut mot nya.** De vanligaste reklamationerna är otäta ångpannor. Lödråden förstörs vid uppvärmning med för låg vattennivå. I sådana fall smälter lödtennet i lödråden och pannan blir otät. Detta är ett entydigt bevis på att pannan har torruppvärmts. **Var noga med att ha en tillräcklig vattennivå, eftersom garantin inte gäller vid torruppvärmning.**

Miljöarbetet är en viktig del av vår verksamhet. Du har därför möjlighet att lämna in både originalförpackningar och ångmaskiner som har levt ett långt liv till oss. (Vi täcker inte kostnaden för detta.) Alla maskiner/förpackningar som skickas till oss vidarebefordras för lämplig återvinning.

Vi förbehåller oss rätten att utföra tekniska ändringar.

WILESCO önskar Dig mycket nöje med Din ångmaskin och "full fart framåt"!